Calicivirus/kohort

Snabb information

Virus, det går inte att behandla med antibiotika

Liten smittdos, 12-48h inkubationstid

Överlever länge på ytor viruset hamnar på

Kort immunitet, har du haft det en gång kan du få det igen…

Fekal-oral smitta via händer samt droppsmitta. Ja, det är tex bajspartiklar du äter…

Det är viktigt att tänka på att kräkningar och/eller diarré även kan vara tecken på en annan allvarlig sjukdom, t.ex. blodförgiftning, hjärtinfarkt eller akut bukåkomma.

Norovirus – liten smittdos, stor spridningsrisk

Mycket små mängder kan räcka för att orsaka infektion.

STORA MÄNGDER UTSÖNDRAS

Avföring och kräkningar kan innehålla mycket stora mängder virus.

OSYNLIG SMITTA FÖRS VIDARE

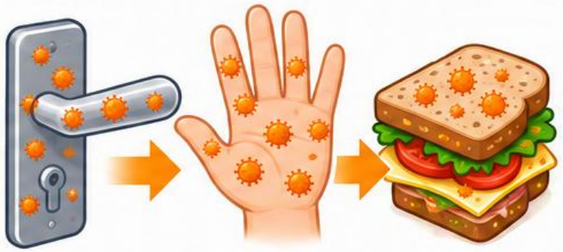

Ytor Händer Mat

Via händer, ytor och mat kan virus nå munnen.

LÅG SMITTDOS

Så få som tiotals viruspartiklar kan räcka.

Alla som utsätts blir inte sjuka.

Stor utsöndring + låg smittdos = hög risk för spridning

Bryt smittvägen: tvål och vatten, därefter handdesinfektion vid vård av personer med kräkning eller diarré. Följ lokala hygienrutiner.

Förenklad illustration, inte skalenlig. Smittdosen varierar med virusvariant och mottaglighet. Prickarna är symboler, inte exakta antal.

Region Sörmland

Effektiva åtgärder

1. ”Snabba reflexer” - ha alltid vinterkräksjuka i åtanke om en patient kräks eller har diarré.
2. Första misstänkta fallet (indexfallet) hanteras korrekt på akuten/ vårdavdelningen/särskilt- eller i ordinärt boende.
3. Kohortvård tillämpas direkt.
4. Hygienrutiner följs.

Smittsamhetsperiod

Tom 48h(?) efter att diarré eller kräkning upphört. Men är väldigt svårdefinierat…

Finns i tarmen lång tid efter sista diarré.

Att ta om prov för att se om individen fortfarande är positiv finns det inget värde i. **Symtom avgör!**

Hygienrutiner

- Enkelrum, eget hygienutrymme
- **Basala hygienrutiner**
- Tvål och vatten, därefter sprit…
- Handskar kan bidra till smitta
- Munskydd/visir
- Engångsförkläde

Livsmedel och disk

- Avdelad personal i kök
- Hjälp vårdtagare med handhygien
- Inga buffé
- Disk enligt ordinarie rutin

Städning

- Ytor kontamineras kraftigt med smittämne vid calicivirusinfektion. Det är därför viktigt att öka frekvensen av städning, rengöring och desinfektion på enheten.
- Calicivirus är svåra att avdöda därför krävs noggrann mekanisk rengöring.

Smittämne	Punktdesinfektion	Skyddsutrustning och/ eller utökade hygienrutiner utöver basala hygienrutiner och klädregler	Slutstädning	*Smittstädning (Utför slutstädning + kassera allt engångsmaterial + rengör golv)
Norovirus / Calicivirus	Klorhaltigt preparat alt. Virkon 1%	Tvätta händer och underarmar med tvål och vatten innan desinfektion.	**Steg 1:** Alla ytor, rengöringsmedel & vatten **Steg 2:** Tagytor, klorhaltigt preparat alt. Virkon 1%	Ja

Desinfektion och städning- Lathund, vårdhygienska rekommendationer

Region Sörmland

Virus – med eller utan hölje

NAKET VIRUS

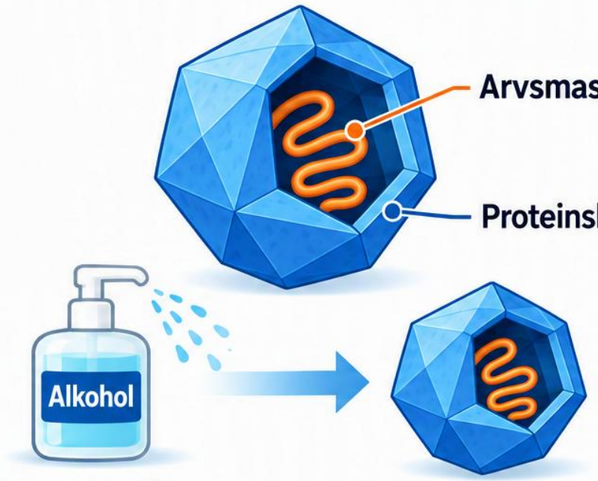

- Ofta tåligare
- Alkohol har inte alltid tillräcklig effekt

Exempel: norovirus

VIRUS MED HÖLJE

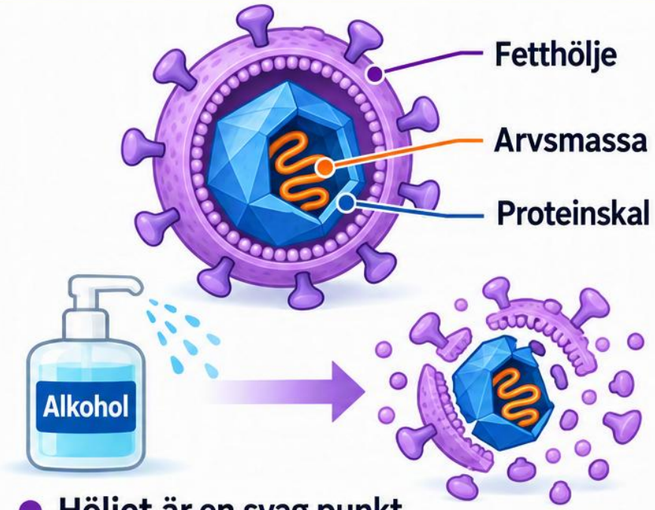

- Höljet är en svag punkt
- Vanligen känsligt för alkohol

Exempel: influensavirus

Ett extra hölje gör inte viruset tåligare!

Förenklad bild. Effekten varierar mellan virus och produkter. Följ lokala hygienrutiner.

Kohortvård

Med kohortvård menas att sjuka och inkuberade patienter vårdas av en och samma personalgrupp och att man inte delar vårdrum eller hygienutrymmen med patient utanför kohorten.

De som har delat sal, hygienutrymme med den första patienten med symtom räknas till de som är inkuberade. Andra med samma symptom inkluderas även i kohorten

Patienter som har exponerats för gastroenterit bör om möjligt vårdas i enkelrum med egen toalett under inkubationstiden (48 timmar)

Kohortvård

Med kohortvård menas att sjuka och inkuberade patienter vårdas av särskilt avdelad personal och att de inte delar vårdrum eller hygienutrymmen med patienter utanför kohorten. Syftet med kohortvård är att begränsa smitta så effektivt som möjligt.

För att kohortvården ska fungera behövs:

- Att kohortvården tillämpas under hela dygnet, det vill säga också under nattpass.
- Att personal under ett arbetspass arbetar enbart inom eller utanför kohorten.
- Att patienter som läggs in aldrig läggs in i kohorten.
- Att det inte förekommer överbeläggningar på vårdenheten där kohortvård bedrivs.

En fördel med att tillämpa kohortvård fullt ut, hela dygnet, är att man kan undvika produktionsbortfall p.g.a. intagningsstopp.

Calicivirus vårdhygienska riktlinjer

REGION SÖRMLAND

En smittkedja i vardagen

Samma personal. Fem vårdtagare. Så kan smitta spridas.

Kartan visar ett exempel. Vad tror ni har hänt?
Diskutera i gruppen och fyll i själva.

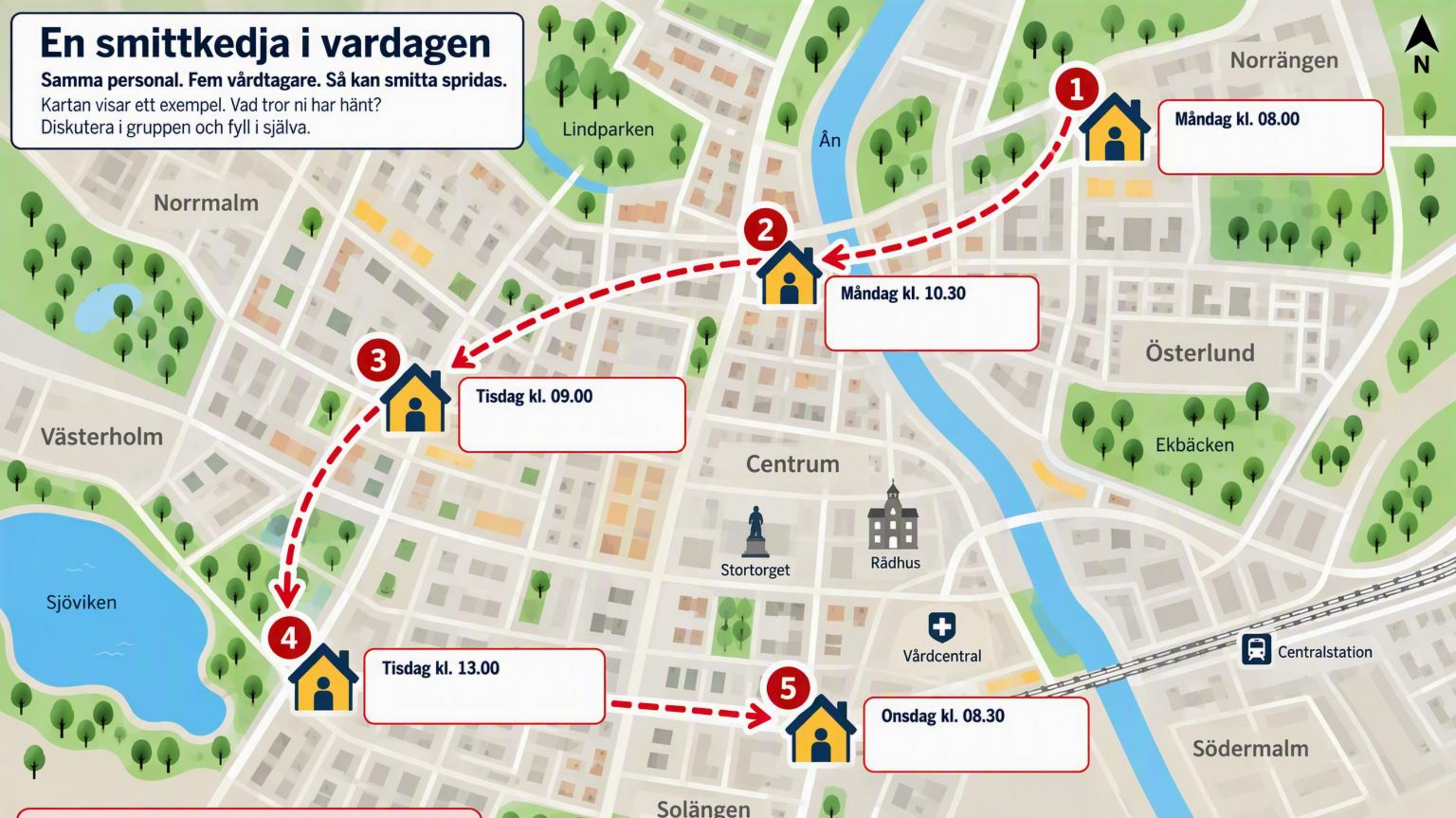

Checklista vid misstänkt/konstaterat utbrott av Calicivirus

De vårdhygieniska riktlinjerna skall alltid följas v.g. se Calicivirus – vårdhygieniska riktlinjer.
Denna checklista är tänkt som ett stöd i utbrottshantering i det akuta läget, informera all berörd personal.

- ☐ Vårda patient/er med symtom på enkelsal med eget hygienutrymme – patienten vistas på rummet med stängd dörr till symtomfrihet i 48 timmar.
- ☐ Patient som insjuknar med symtom i flerpatientrum flyttas till enkelsal med eget hygienutrymme. Både enkelsal och flerpatientrum ingår i kohort.
- ☐ Exponerade medpatienter på flerpatientrum ligger kvar på rummet under inkubationstiden (48 timmar). Inga andra patienter flyttas in. Patienterna på flerpatientrum använder avsatt hygienutrymme. Kohortvård bedrivs (läs mer om kohortvård i Calicivirus – vårdhygieniska riktlinjer)
- ☐ Tillämpa basala hygienrutiner med handtvätt som tillägg. Informera och/eller hjälp patienterna med deras handtvätt.
- ☐ Använd stänkskydd (vätskeresistent munskydd IIR kombinerat med visir eller skyddsglasögon) vid risk för stänk mot ansiktet.
- ☐ Kohortvård dygnet runt rekommenderas från första fall för att undvika smittspridning.
- ☐ Prov tas enligt Unilabs - anvisningar.se Vid ett utbrott bör minst tre patienter med symtom provtas. Patienter med misstänkt calicivirusinfektion bör betraktas som möjligt smittsamma även om provsvaret är negativt.
- ☐ Informera all berörd personal. Skylta enheten med information om smittsam magsjuka. Se nedan.
- ☐ Öka frekvensen av rengöring och desinfektion. Använd rätt desinfektionsmedel.
- ☐ Avdela personal som sköter mathanteringen. Avbryt all bufféservering såväl till patienter som till personal.
- ☐ Kontakta vårdhygien 016–103585 knappval 2 **vid misstanke om utbrott.**
- ☐ Om kohortvård inte är möjlig eller vid snabb, utbredd smittspridning överväg intagningsstopp. Beslutet tas av verksamhetschef i samråd med MAS (vid kommunal vård) och vårdhygienisk expertis.
- ☐ Om patienter inom kohorten behöver genomgå undersökningar/behandlingar som inte kan skjutas upp eller vid flytt från enheten ska mottagande enhet informeras om smittrisken så att åtgärder kan vidtas innan patienten kommer.

Innan personal lämnar ett vårdrum med omsorgstagare som har diarréer och/eller kräkningar ska personal alltid tvätta händer med flytande tvål och vatten samt torka dessa torra innan handdesinfektion utförs.

Här finns smittsam magsjuka!
Kontakta personalen genom att knacka eller ringa på klockan!

Region Sörmland

Region Sörmland

Personal

Personal med symtom ska ej arbeta. Sjuk personal kan återgå i arbete 48 timmar efter symtomfrihet(diarré eller kräkning)

Jobbar man på olika enheter? För att gå till andra enheter krävs 24 h karens från drabbad enhet.

Det är olämpligt att personal, som rör sig mellan olika enheter (gäller även nattetid).

Informera alltid all berörd personal om hygienrutiner vid magsjuka.

Kohortpersonal ska inte hantera livsmedel

Vad gör man om en familjemedlem har symtom?

- Ring vårdhygien! Även om man har koll på rutiner vill vi ha information om situationen skyndsamt.

- Det ena utbrottet och förutsättningar är inte alltid det andra likt, därför behöver vi resonera fram en plan för just er. Gärna tillsammans med chef, ssk, hygienombud vårdledare

KONTAKT

Smittskydd-Vårdhygien Sörmland

Telefon: 016-10 35 85

Telefontid: mån-tors
08:00-16:00
fre
08:00-15:00

vardhygien@regionsormland.se

REGION SÖRMLAND

Frågor?

Region Sörmland